

De Flora van het Ulvenhoutsche Bosch.

In 't vroege voorjaar, wanneer de crocus vernus is uitgebloeid en we toch zoo heel gaarne bloemen zien, richten we onze schreden vaak naar U, bosch, in de hoop daar allicht iets te zullen vinden. Het Ulvenhoutsche bosch ligt ongeveer 1 uur gaans buiten Breda, maar met de fiets is dat geen bezwaar.

Als we in den beginne, ongeduldig verlangend naar de lente, het Ulvenhoutsche bosch bezoeken, dan vinden we er aan alle laantjes bloeiende elzen. De katjes hangen dan sierlijk in den wind te bungelen; we snijden er eenige af en met wat verdroogde rietpluimen, drooge gele grassen, bruine zaadstengels van 't vorig jaar en vooral een paar takken van de lijsterbes met zijn roode gedroogde bessen, maken we zulk een mooi geheel, dat het 't sierlijkste salon tot eer kan strekken. Zoo denken echter de huismoeders er niet over, ze hebben meer gevoel voor

de zindelijkheid dan voor natuurschoon en menigmaal kan men dan ook eene nette huismoeder hooren zeggen: „Heb je nu weer van die vieze takken meegebracht? Je kunt ze zetten waar je wilt, maar niet in 't salon en de huiskamer, want dan komt alles weer vol stof.“ Nu er is wel wat van aan, want op het meubel waarop men de mooie takken

plaatst, kan men in 't stuifmeel zijn naam wel schrijven. Ik voor mij heb er echter dat beetje stof wel voor over, er zijn toch ook nog stofdoeken.

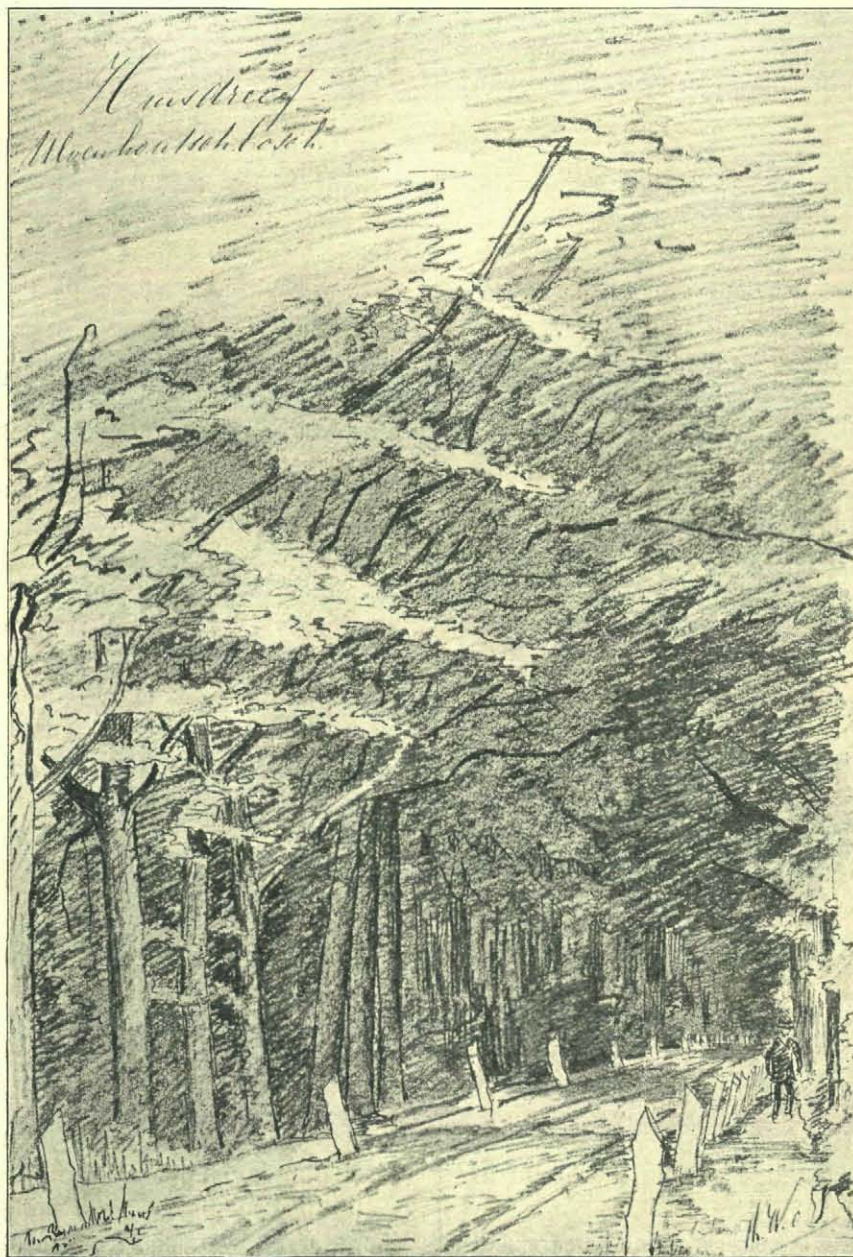
Komt men wat later in 't bosch dan ziet men overal de kamperfoelie uitbotten, de kleine blaadjes

hebben vaak een paars tintje door de nachtvorsten, en zoekt men op den grond dan vindt men de blaadjes van de anemone nemorosa, nog toegevoegen om de bloemknoppen als een warm kleedje. Noodig is dat wel, want de wind kan zoo spoken door het bosch, hij heeft ook nog zooveel te snoeien. Veel doode takken liggen reeds op den grond, maar er zitten er nog genoeg aan de eiken, die eraf moeten.

De hazelaren en de elzen houden wel van zulk een gure voorjaarswind, ze doen er hun voordeel mee evenals de wilgen, die vlak na hen komen. Dat is ook een prachtig gezicht een wilgenstruik in bloei, vooral

de stuifmeelbloemen versieren een boom heerlijk.

Zoodra het weer wat zachter wordt, dan ontplooiën zich de anemonen en 't is zoo rijk in 't bosch, de zachtblauwe lucht, de zonneschijn, de kale heesters en boomen, omgeven door een bruin en zachtgroen waas en op den grond een kleed van reinwit met groene stippels en plekjes bezaaid, want de anemonen

In 't Ulvenhoutsche bosch.

bloeien hier zoo weelderig, dat men door de vele bloemen het groen haast niet ziet.

Verlaat men den weg en gaat men in de perken, die rijk met waterloopjes doorsneden zijn dan ziet men overal massa's primula's bloeien en langs alle greppelranden vindt men de goudgele dotterbloemen (*caltha palustris*) en de witte waterkers.

't Is een weelde van bloemen, maar daar komt ook weer een einde aan en minder kleurige, maar niet minder liefelijke bloemen komen de ledige plaatsen weer innemen.

Geum rivale en *paris quadrifolia* openen zich en ook de teere groene blaadjes van de boomen zijn er reeds.

Alle vogels jubelen en zingen en wanneer men er zooals mij vaak gebeurt een dagje gaat werken en daar zoo stil zit, dan zet de nachtegaal zich soms boven ons hoofd in een boom neder en zingt zijn mooiste lied. De aardigste vogeltjes uit het bosch zijn de winterkoninkjes. Ze zetten zich soms geen vijf passen van ons op een boomstronkje en kijken ons met hun heldere oogjes zoo verwonderd aan en tjlpen levendig.

't Heeft er veel van, of er feest in het bosch is, want de vlinders fladderen lustig rond, vooral citroentjes en peterselievindertjes, de bijen gonzen ijverig over de bloemen en soms komt er brommend een groote hommél aanvliegen.

De kevers vliegen ook rond en de elzendorretjes doen hun best om de grootst mogelijke gaten in de elzebladeren te maken.

In de perken tusschen de hooge eiken komen nu de lelietjes voor den dag en verspreiden een heerlijken geur, ze worden daarin dapper bijgestaan door het tweebladig dalkruid met zijn teere bloemhoofdjes, met kleine fakkels; langs de randen en

in slooten en riviertjes bloeit *hottonia palustris* en *batrachium*.

Langs de randen der wegen vindt men overal naast *geum rivale*, de mooie bloemhoofden van *phyteuma* en vooral dicht bij den voet der boomen bosschensterremuur, als groote witte bouquetten.

Op de weilanden tusschen het bosch en langs de randen ervan, vindt men in menigte boterbloemen, wilde zuring, steenbreek, witte ganzebloemen en koekoeksbloem.

Men ziet wel, bloemen kan men hier genoeg vinden, toch is dit nog lang niet alles, want sleedoorn, vogelkers, lijsterbes, aardbei, framboos, braam en eenige soorten orchidee, vele labiaten en wie weet wat we meer verzuimden op te noemen.

Daar waar het bosch hooger en zandiger wordt en zoetjes aan in het Annabosch overgaat vinden we brem en boschbes, ook dopheide en erica en op de vochtige, heiachtige plekjes tusschen masthout twee soorten zonnedaauw.

Ja, het wandelen in dat bosch is een genot vooral omdat het er zoo rustig en vredig is. Het ruischen der boomen, het zingen der vogels, het gonzen der bijen en somwijlen de onmelodische schreeuw van een ekster of een faizantenhaan, de eenige geluiden, die men verneemt. Toch zijn er eenige dagen in het jaar, dat het bosch vervuld is van menschenstemmen en kindergejoel. Zoo b. v. de Paaschdagen, waarop de menschen anemonen en petunnekes (*primula's*) gaan plukken en Hemelvaartsdag en Pinksteren, als ze lelietjes gaan halen. De plechtige, wijdende stilte is dan verbroken en het lijkt 't zelfde bosch niet meer. Maar er zijn nog dagen genoeg over waarop een echte natuurliefhebber kan genieten.

TH. W. VAN SCHERMBEEK.

Het Insectarium in N. A. M.

Wie het Insectarium op zijn voordeeligt wil zien, bezoeken het op een Zondagochtend in 't voorjaar.

Alles heeft dan zijn weekbeurt gehad; in de zaal is alles netjes aan kant, de vloer is gedweild, de ruiten zijn gelapt. De rupsen verlustigen zich in overvloed van versch voedsel. Insectaria, die 't nodig hadden, zijn met een versch zand- of mosbodempje opgeknapt of met een extra varentje of asparagus gestoffeerd.

De oppasser Bohncke heeft een glimlach op 't gelaat, een glimlach van voldoening, want hij heeft er niet weinig toe bijgedragen, dat het Insectarium

vandaag mag gezien worden. Een breede golf zonlicht, binnengekomen door de openstaande zaal deur, waarvan een enkel verdwaald, speelsch straaltje, door de ruit van een insectarium heen, een vlinder-vleugel doet schitteren, vloeit langs hem heen.

In zijn Zondagsgewaad ontvangt hij vanmorgen jeugdige liefhebbers, die hem komen raadplegen en die erg nieuwsgierig zijn, waar al de dooie vlinders blijven en 's middags, in de muziekpauze, moet hij de menschen vertellen, wat de vlinders te eten krijgen.

De lekkere, opwekkende voorjaarslucht, die de zaal binnenvloeit, prikkelt planten en dieren daar